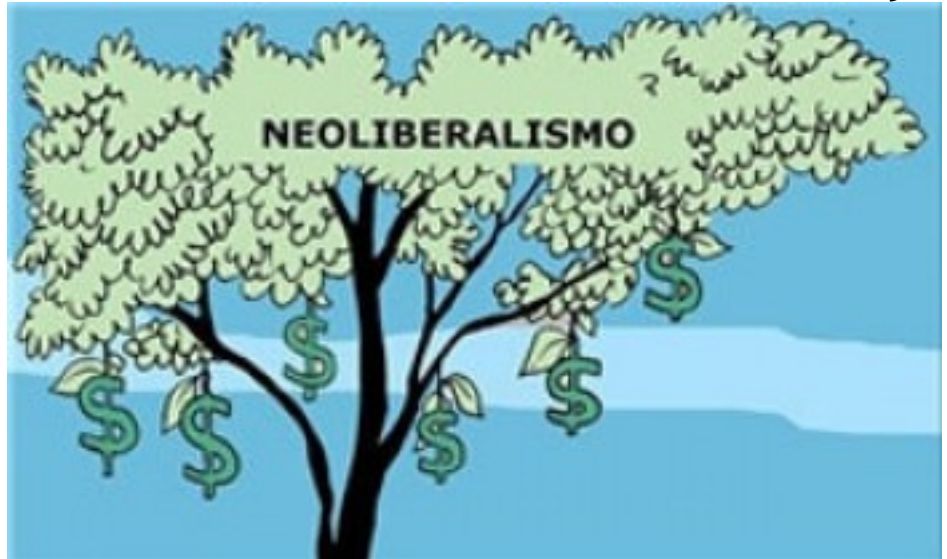

نظر ما این است که چهار نوع «اپیدمی نئولیبرال» وجود دارد: ریاضت، چاقی، استرس و نابرابری. این موارد را از آن‌رو نئولیبرال می‌دانیم که به ظهور سیاست‌های نئولیبرال مربوط اند یا به وسیله آن‌ها تشدید می‌شوند

معرفی کتاب:

کلیر بمبرا و تد شرکر
ترجمه: مجتبی هاتف

صبح روز ۲۵ اوت ۲۰۱۴، زن جوانی از اهالی نیوجرسی به نام ماریا فرناندز، وقتی که در ماشین ۱۳ ساله‌اش خوابیده بود، در اثر استنشاق بخار بنزین جان خود را از دست داد. او اغلب اوقات، در مسیر رفت و آمد بین سه شغل کم درآمدش در خدمات غذایی، داخل ماشینش می‌خوابید.

معمولاً در داخل ماشین یک ظرف بنزین داشت چون غالباً هنگام خواب موتور را خاموش نمی‌کرد و نگران این بود که بنزین ماشین تمام شود. ظاهراً در روز حادثه، ظرف بنزین به‌طور اتفاقی به پهلوی می‌افتد و بخار ناشی از بنزین ریخته شده در کف ماشین جانش را می‌گیرد.

ماریا فرناندز تنها یکی از تلفات مشهود فرهنگ استرس ساعت صفر و ناامنی‌ای است که بازار کار نئولیبرالیسم را فراگرفته است. از اوایل دهه ۱۹۸۰، نئولیبرالیسم یا «بنیادگرایی بازاری» بر سیاست و اقتصاد بیشتر دنیا مسلط بوده است.

ما در کتاب جدیدمان، اپیدمی‌های نئولیبرال: سیاست چگونه ما را بیمار می‌کند، تأثیر و عوارض بیش از سه دهه سیاست‌های نئولیبرال بر سلامت جامعه را با توجه ویژه به آمریکا و انگلستان بررسی می‌کنیم. نظر ما این است که چهار نوع «اپیدمی نئولیبرال» وجود دارد: ریاضت، چاقی، استرس و نابرابری.

این موارد را از آن‌رو نئولیبرال می‌دانیم که به ظهور سیاست‌های نئولیبرال مربوط اند یا به وسیله آن‌ها تشدید می‌شوند. آن‌ها را از این‌رو اپیدمی می‌نامیم که در مقیاس بین‌المللی وجود دارند و از نظر زمانی و مکانی چنان سریع سرایت کرده‌اند که اگر بیماری واگیر زیست‌شناختی می‌بودند، اپیدمیک (همه‌گیر) محسوب می‌شدند.

همه این اپیدمی‌ها با نئولیبرالیسم مرتبط اند و به نظر ما رویکردهای سیاسی و اقتصادی جایگزین می‌توانستند از آن‌ها پیشگیری کنند - یا دست‌کم از میزان گستردگی آن‌ها بکاهند - و در نتیجه، قرن بیست و یک سالم‌تری می‌داشتیم.

عنصر اساسی نئولیبرالیسم «انعطاف‌پذیرتر» کردن بازارهای کار از طریق اقداماتی مثل آزادسازی تجارت و مبارزه با اتحادیه‌های صنفی بوده است. شغل‌های تمام‌وقت، تأمین شده، ماهرانه و دارای موعدهای بازنشستگی که از مشخصات اوایل دوران پس از جنگ جهانی بودند، روزه‌روز کمیاب‌تر می‌شوند و جایشان را به اشتغال انعطاف‌پذیر یا متزلزل می‌دهند: هرروز افراد بیشتر و بیشتری با قراردادهای موقتی یا بدون قرارداد و با حقوق استخدامی یا خدمات اجتماعی محدودتری مشغول کار می‌شوند.

در این اقتصاد جدید، ساعات کاری، قراردادهای، شرایط، دستمزدها و محل کار همگی ناپایدار و متزلزل‌تر شده‌اند. گسترش این «تزلزل» را می‌توان در قراردادهای ساعت صفر دید که به موجب آن‌ها، برای کارگران ساعات کاری تعیین نمی‌شود و حتی

کمترین ساعات کاری به صورت هفته به هفته نیز تضمین نمی‌شود.

در انگلستان، ۱.۴ میلیون کارگر با چنین قراردادی کار می‌کنند؛ شرکت‌های چندملیتی بزرگ، مانند آمازون، استفاده گسترده‌ای از این نوع قراردادها می‌کنند که از آن‌ها به خاطر پرداخت بسیار کم مالیات شرکتی در انگلستان زیاد انتقاد می‌شود.

نئولیبرالیسم، با فعالیت از طریق بازارهای کار، سلامت جامعه را تحلیل می‌برد؛ نه تنها از راه پیامدهای مالی بیکاری، اشتغال ناقص یا دستمزد پایین، بلکه از طریق قراردادن افراد در معرض استرس مزمن ناشی از مکانیزم‌های چندگانه نیز این کار را می‌کند.

به بیان ساده، آثار و عوارض ناامنی مزمن مردم را در طول زندگی به روش‌های زیست‌شناختی قابل‌سنجش از پا درمی‌آورد. ما در این کتاب، خلاصه‌ای از شواهد و مدارک علمی ارائه می‌کنیم که یافته‌هایشان افزایش احتمال چاقی (یکی از اپیدمی‌های نئولیبرال)، بیماری‌های قلبی - عروقی و اضطراب و افسردگی را تأیید می‌کند.

استرس در کشورهایی که در جاده نئولیبرال از همه جلوترند، به ویژه آمریکا و انگلستان، نسبت به کشورهایی که عقب‌ترند تأثیر بدتری بر سلامتی دارد. هزینه بهداشتی بیکاری و هزینه بیکاری ناشی از ناسلامتی نیز در کشورهای نئولیبرال سنگین‌تر است.

به همین دلیل، کشورهایی که از سیاست‌ها و اقتصادهای نئولیبرال تأثیر چندانی نپذیرفته‌اند، از نظام مقرراتی‌تری برخوردارند که زمینه بهتری برای کار و نیز شبکه تأمین اجتماعی قوی‌تری برای بیکاران فراهم می‌کند.

از نظر ما، نئولیبرالیسم نوعی اپیدمی استرس و ناامنی پدید آورده است که می‌شد با انتخاب گزینه‌های سیاسی متفاوت، از آن پرهیز کرد. استرس یک اپیدمی نئولیبرال و نمونه خوبی برای این واقعیت است که سیاست می‌تواند ما را بیمار کند.

پی‌نوشت‌ها:

[۱] اشاره به قراردادهای ساعت صفر دارد که به موجب آن‌ها، برای کارگران ساعات کاری تضمین شده‌ای تعیین نمی‌شود.

[۲] Neoliberal Epidemics: How Politics Makes Us Sick, Palgrave Macmillan

منبع: ترجمان